

29. oktober 2026

I medfør af § 37, stk. 1 i Forretningsorden for Inatsisartut, fremsættes følgende spørgsmål til Naalakkersuisut:

Spørgsmål til Naalakkersuisut:

- 1. Hvordan har Naalakkersuisut undersøgt klimaforandringernes konsekvenser for borgernes sundhed og sikkerhed i Grønland, og hvilke lokale risikovurderinger er der indtil videre blevet udarbejdet? Der anmodes om at få udleveret de eksisterende undersøgelser og vurderinger.**
- 2. Hvordan er beredskabet rustet til at håndtere konsekvenserne af klimaforandringerne i Vestgrønland, Nordgrønland, Sydgrønland og Østgrønland, særligt i afsidesliggende byer og bygder, hvad angår ændringer i isforholdene, optøning af permafrost, mere ekstreme vejrforhold, risiko for fjeldskred samt mulige skader på infrastrukturen? Der anmodes om oplysninger om de gældende lokale beredskabsplaner, hvornår de senest er blevet opdateret, samt hvilke kendte mangler der måtte være.**
- 3. Har Naalakkersuisut lokale handlingsplaner for forebyggelse af klimaforandringernes konsekvenser for borgernes sundhed og sikkerhed?**
 - a. Hvordan er samarbejdet mellem kommunerne, sundhedsvæsenet, redningstjenesterne og beredskabsmyndighederne organiseret, og hvordan vil man sikre, at planerne gennemføres, at der afholdes øvelser, og at de nødvendige økonomiske midler bliver afsat?**

(Medlem af Inatsisartut Mette Arge-Hammeken, Naleraq)

Begrundelse:

Klimaforandringerne påvirker ikke alene miljøet og naturen, men kan også få konsekvenser for borgernes sundhed og sikkerhed, transportforholdene samt opretholdelsen af samfundsvigtige funktioner.

I en videnskabelig undersøgelse offentliggjort i oktober 2026 blev det anslået, at 50.391 mennesker døde som følge af ekstrem sommervarme i 854 europæiske byer. Heraf blev 32.619 dødsfald tilskrevet menneskeskabte klimaforandringer. Disse tal bygger på videnskabelige beregninger og skal ikke betragtes som individuelt dokumenterede dødsfald. Forholdene i Grønland adskiller sig fra forholdene i Europa. I Grønland kan især ændringer i isforholdene, optøning af permafrost, mere ustabile vejrforhold, risiko for fjeldskred samt forandringer langs kysterne få konsekvenser for borgernes dagligdag, transport, boliger, vandforsyning og infrastruktur.

Klimaforandringerne kan også skabe udfordringer for sundhedsvæsenet. Hvis vejrforholdene eksempelvis gør transport vanskelig eller umulig, kan det blive vanskeligere at transportere patienter, sikre adgang til lægehjælp og opretholde forsyningen af nødvendige lægemidler.

Særligt i mindre bygder og afsidesliggende byer, hvor adgangen til sundhedsydelser, redningstjenester og beredskabsressourcer kan være begrænset, er det vigtigt at sikre et beredskab, der er tilpasset de lokale forhold.

I henhold til Inatsisartutlov nr. 14 af 26. maj 2010 om beredskab er kommunerne forpligtet til at udarbejde beredskabsplaner, mens Naalakkersuisut har ansvaret for at koordinere beredskabet på tværs af forskellige sektorområder.

I juni 2026 besluttede Naalakkersuisut at indføre en fælles metode til risikovurdering i områder, der kan blive ramt af naturkatastrofer. I september 2026 blev det desuden meddelt, at eksperter fra EU skulle gennemgå beredskabet i Grønland.

Det er derfor vigtigt at få klarlagt, hvilken betydning disse initiativer vil få for borgernes sundhed og sikkerhed, samt hvordan alle områder i Grønland, herunder de mest afsidesliggende bygder, bliver inddraget.

Det skal sikres, at alle borgere, uanset hvor de bor, kan leve under trygge og sikre forhold, har adgang til sundhedsydelser og kan modtage den nødvendige hjælp i tilfælde af katastrofer.

På denne baggrund fremsættes spørgsmålene med henblik på at få klarlagt Naalakkersuisuts eksisterende viden, planer og samarbejdsforhold samt den aktuelle status for det lokale beredskab i de forskellige dele af Grønland.

Spørgsmålene kræves skriftligt besvaret indenfor ti (10) arbejdsdage. I tvivlsspørgsmål omkring oversættelsen skal der tages udgangspunkt i den grønlandssproget version.